

Plenum

Måndag 16.12.2024 kl. 12.00—1.04

3.1. Huvudtitel 26 Inrikesministeriets förvaltningsområde

Talman Jussi Halla-aho: Nu föredras huvudtitel 26 gällande inrikesministeriets förvaltningsområde.

För den allmänna debatten om huvudtiteln reserveras i detta skede högst en timme och 30 minuter. — Debatt. Ledamot Ronkainen, varsågod.

Debatt

16.04 **Jari Ronkainen ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallinto- ja turvallisuusjaoston puheenjohtajana esittelen pääluokkaa 26 koskevan budjettimietinnön.

Valtiovarainvaliokunta esittää sisäministeriön pääluokkaan yhteensä 2,2 miljardia euroa määrärahoja vuodelle 2025. Turvallisuusympäristön heikentyminen ollaan näissä määrärahoissa huomioitu, ja täten sisäministeriön hallinnonalalle kohdistuvat säästöt ollaan jätetty useita muita hallinnonaloja maltillisemmiksi.

Investointiavustukset: Valiokunta nostaa esiin hallitusohjelman linjauksen turvata Suomen ampumaratojen toiminta ja edistää uusien ampumaratojen perustamista. Katsomme, että hankkeessa tulee saada aikaan konkreettisia tuloksia, kuten keinoja ampumaratojen toiminnan turvaamiseksi. Tuemme ensi vuonna jälleen lukuisia ampumaratoja. Tavoitteenamme on saavuttaa Suomen hallitusohjelmaankin kirjattu tuhannen ampumaradan määrä. Valiokunta lisää momentille yhteensä 1 250 000 euroa, millä tuetaan ensi vuonna kymmentä ampumarataa eri puolilla Suomea.

Poliisin toimintamenoihin esitetään ensi vuodelle noin 976 miljoonaa euroa, liki 30 miljoonaa euroa enemmän vuoteen 24 verrattuna. Merkittävä osa lisäyksestä osoitetaan hallitusohjelman mukaisesti poliisitehtävissä toimivien määrän nostamiseen portaittain 8 000 poliisiin vaalikauden loppuun mennessä. Poliisien määrän lisääminen edellyttää riittävää koulutettavien opiskelijoiden määrää. Lisäksi valiokunta lisää momentille miljoona euroa poliisin johtobussin hankintaan.

Suojelupoliisin toimintamenoihin esitetään noin 75,2 miljoonaa euroa. Suojelupoliisin taloudellinen tilanne on haastava. Hallitus lisäsi vuoden 2024 kolmannessa lisätalousarviossa momentille 5 miljoonaa euroa kriittisten suorituskykyjen ja toiminnan turvaamiseen helpottamaan tilannetta hetkellisesti.

Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin esitetään noin 312,7 miljoonaa euroa. Vaikka määrärahoissa onkin vähennystä, ei rajavartioiden määrää tulla kuluvan vuoden alun tasosta vähentämään. Myös välttämättömiin ja akuutteihin materiaalihankintoihin esitetään 6 miljoonan euron lisäystä. Lisäksi on korostettavaa, että rajaturvallisuutta on syytä ylläpitää ja kehittää EU-rahoituksella aina, kun se on mahdollista.

Pelastustoimen toimintamenoihin esitetään noin 2,4 miljoonaa euroa. Valiokunta on huolissaan siitä, että pelastustoimen yleiskatteellinen rahoitus ei toteudu asetettujen kritee-

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

rien mukaisesti hyvinvointialueilla. Pidämmeikin tarpeellisena, että sisäministeriö seuraa tarkasti pelastustoimelle alueilla osoitettuja resursseja, ja tarvittaessa tilanteeseen on puuttuttava.

Mitä tulee sopimuspalokuntiin, olemme huolissamme sopimuspalokuntien toimintaedellytysten heikkenemisestä ja henkilöstön saatavuudesta. Sopimuspalokunnilla on merkittävä rooli palveluiden tuottamisessa hyvinvointialueille erityisesti maaseudulla ja harvaan asutuilla alueilla.

Hätäkeskuslaitoksen toimintamenoihin esitetään ensi vuodelle reilua 73:a miljoonaa euroa ja Pelastusopiston toimintamenoihin puolestaan noin 21 miljoonaa euroa.

Maahanmuutto: Vuonna 2025 vastaanoton piirissä olevien henkilöiden määrän arvioidaan laskevan ja olevan noin 22 000 henkilöä. Maahanmuuttohallinnon määrärahoja ehdotetaan vähennettäväksi edellisvuodesta yli 196 miljoonaa euroa niiden ollessa ensi vuonna noin 329 miljoonaa euroa. Samalla myös pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton määrärahaa esitetään vähennettäväksi.

Arvoisa puhemies! Lopuksi haluan vielä kiittää valtiovarainvaliokuntaa ja ennen kaikkea hallinto- ja turvallisuusjaoston jäseniä hyvästä yhteistyöstä ja asioiden sujuvasta käsittelystä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, edustaja Ronkainen. — Ministeri Rantanen, olkaa hyvä.

16.09 Sisäministeri Mari Rantanen: Arvoisa puhemies! Ensinnä haluan tietysti kiittää eduskuntaa ja valtiovarainvaliokuntaa budjetin erinomaisesta käsittelystä mutta myöskin siitä, että sisäministeriön pääluokkaan on tehty lisäyksiä poliisille, Meripelastusseuralle ja ampumaradoille. Nykyisessä vaikeassa turvallisuustilanteessa on kiinnitettävä erityistä huomiota turvallisuusviranomaisten toimintakykyyn. Talousarviesityksen valmistelussa on panostettu tähän.

Sisäministeriön hallinnonalan pääluokkaan esitetään vuoden 25 talousarviossa yhteensä 2,2 miljardia euroa. Esitetty määräraha on 356 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2024 varsinaisessa talousarviossa. Määrärahataston laskuun vaikuttavat kertaluontoisten lisäysten poistuminen, maahanmuuttomenojen vähentyminen sekä säästöt vastaanoton menoihin ja toimintamenoihin.

Hallituksen päättämistä toimintamenoisäästöistä kohdistuu yhteensä noin 27 miljoonaa euroa sisäministeriön hallinnonalan virastoille. Tämä noin 1,8 prosentin säästö on kuitenkin huomattavasti maltillisempi kuin yleisesti valtionhallintoon kohdennettu noin yhdeksän ja puolen prosentin säästö.

Turvallisuusviranomaisten kestävät toimintaedellytykset on pyritty turvaamaan. Suurimmat lisäykset esitetään poliisille ja Rajavartiolaitokselle. Määrärahataso hallinnonallalla on kehyskaudella noin 1,9 miljardia vuosittain, kun määrärahataso ennen vuotta 2023 oli alle 1,6 miljardia euroa vuositasolla. Operatiivisissa tehtävissä toimivien poliisien ja rajavartioiden määrä turvataan. Kenttätyössä toimivien poliisien määrä nostetaan 8 000 henkilön tasolle vaalikauden lopussa.

Lapsia ja nuoria suojellaan. Nuoriso- ja jengirikollisuuden torjuntaan panostetaan viisi miljoonaa euroa ja koulupoliisitoimintaa vahvistetaan kahden miljoonan euron edestä.

Harmaata taloutta ehkäistään kolmella ja puolella miljoonalla eurolla. Rahapelitoiminnan uudistusta toimeenpannaan myöskin 0,7 miljoonalla eurolla. Suojelupoliisin toiminta-

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

kyky turvataan. Rajavartioiden määrä pidetään ennallaan, ja Rajavartiolaitoksen välttämättömät ja akuutit hankinnat turvataan kuudella miljoonalla eurolla. Pelastajakoulutettavien määrää lisätään. Pelastusopistolle ja Helsingin Pelastuskoululle myönnetään 0,5 miljoonaa euroa tähän liittyviin materiaalihankintoihin. Hätäkeskuslaitoksen ydintoiminnan turvaava henkilötövuositaso varmistetaan.

Vastaanoton piirissä olevien henkilöiden määrän arvioidaan laskevan. Turvapaikanhakujärjestelmää tehostetaan ja vastaanottorahaa alennetaan. Maahanmuuton määrärahoja ehdotetaan näiden perusteella vähennettäväksi yhteensä noin reilu 180 miljoonaa euroa. Oleskelulupajärjestelmän turvallisuutta vahvistetaan ensi vuonna 0,7 miljoonalla eurolla.

Lisäksi sisäministeriö vastaa valtioneuvoston siviilipuolen materiaaliavunannon koordinaatiosta Ukrainaan EU:n pelastuspalvelumekanismin kautta ja avustuksiin liittyvistä kuljetuksista. Tähän tarkoitukseen varataan viisi miljoonaa euroa vuodelle 2025, ja tämä raha tulee varmasti todelliseen tarpeeseen Ukrainassa.

Sitten, arvoisa puhemies, siirryn tänne työ- ja elinkeinoministeriön puolelle kotoutumisen edistämisen määrärahoihin.

Hallituksen valtiontalouden säästötavoitteet kohdistuvat myös kotoutumisen edistämiseen. Tämä on välttämätöntä valtiontalouden tasapainottamiseksi. Kotoutumisen edistämisen määrärahat ovat vuoden 2025 täydentävässä talousarvioesityksessä noin 380 miljoonaa euroa, mutta ilman hallituksen säästötoimia ne olisivat vielä korkeammat. Määrärahan korkea taso johtuu siitä, että ukrainalaiset, tilapäistä suojelua saavat, ovat siirtyneet ja siirtyvät myös ensi vuonna enenevässä määrin vastaanottojärjestelmistä kuntiin. Kuntiin siirtymisen edistää työllistymistä ja laskee myös kustannuksia sisäministeriön vastaanottomentiltä.

Kotoutumisen edistämisen määrärahoista yli kolme neljäsosaa kohdistuu ukrainalaisten työllistymistä ja kotoutumista edistäviin palveluihin. Hallituksen kotoutumispolitiikan lähtökohtana on, että Suomeen kotoudutaan työllä. Kotoutumispolitiikka perustuu kielienoppimiseen, työntekoon sekä suomalaisen yhteiskuntaan perehtymiseen ja sen sääntöjen noudattamiseen. Suomi on avoin yhteiskunta, joka auttaa ja kannustaa alkuun uudessa yhteiskunnassa. Kotoutumisjärjestelmää muutetaan tulijan oikeuksia painottavasta järjestelmästä tulijan velvollisuuksia ja omaa vastuuta painottavaan järjestelmään. Kotoutumisen edistämisen tavoitteena on tukea ja tehostaa maahanmuuton alkuvaiheessa maahanmuuttajien kotoutumista, työllistymistä, osaamista sekä osallisuutta suomalaisessa yhteiskunnassa.

Arvoisa puhemies! Hallituksen päätösperusteisten toimien arvioidaan vähentävän kotoutumisen kustannuksia vuonna 2025 noin 74 miljoonalla eurolla. Merkittävin kotoutumiseen kohdistuva säästö on hallituksen esityksen laskennallisten korvausten leikkaus 58 miljoonalla eurolla.

Muut momentit: vuoden 25 määrärahaan vaikuttavat hallituksen päätösperusteiset toimet ovat kotoutumiskoulutuksen hinnantason tarkistus, pakolaiskiintiön lasku, tulkkaus- ja kääntämiskustannusten leikkaus, aikuistumisen tuen yläikärajan alentaminen 23 vuoteen.

Osa hallituksen päätösperusteisista toimista näkyy kuitenkin vasta pidemmällä aikavälillä. Esimerkiksi päätös luopua perustoimeentulon erillisestä korvauksesta tuo valtiontaloudelle säästöjä vuodesta 2027 alkaen. Kotoutumispalveluita saavien, tilapäistä suojelua saavien määrän lasku tulevina vuosina myös laskee automaattisesti kotoutumiseen käytettäviä varoja. Näillä pääsemmekin keskustelun alkuun.

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen on poissa. — Jaa, täällä näyttää olevan mielenkiintoa debattiin. Minuutin mittaisia vastauspuheenvuoroja voi pyytää painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Lindén, olkaa hyvä.

16.16 Aki Lindén sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kuten äsken kuulin, niin otan täältä pääluokasta 32, vaikka me nyt puhumme pääluokasta 26, koska siellä tämä luku 50 on sisäministeriön alaista toimintaa, ja siinä on tämä kotouttamismäärärahan kehitys. En esitä tässä mitään kritiikkiä, mutta on hyvä, että ministeri itse kertoi, että tilinpäätös oli 175 miljoonaa euroa vuonna 23. Tämän vuoden määräraha on 384 miljoonaa euroa, ja nyt ensi vuodelle esitetään kahta miljoonaa vaille 500 miljoonaa eli 498 miljoonaa. Tämä on erittäin merkittävä lisäys, mutta johtuu, niin kuin ministeri totesi, ukrainalaisten pakolaisten kotouttamisesta.

Mitä tulee itse tähän pääluokka 26:n määrärahaan, niin olen kuitenkin huolissani siitä, että ottaen huomioon kiinteistökulujen kasvun ja ict-menojen kasvun päästäänkö sittenkään poliisimiesten määrän kasvuun, niin kuin on suunniteltu? Tähän voisin saada vastausta myöhemmin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Keto-Huovinen, olkaa hyvä.

16.18 Pihla Keto-Huovinen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Rantanen, panostukset sisäiseen turvallisuuteen ovat välttämättömiä tässä muuttuneessa toimintaympäristössä, jossa viranomaiset kohtaavat aiempien turvallisuusuhkien lisäksi yhä monimuotoisempia uusia uhkia. Sisäisen turvallisuuden viranomaiset, etenkin poliisi ja Rajavartiolaitos, ovat ensivasteen viranomaisia useimmissa hybriditilanteissa, ja tämä korostuu entisestään Suomen ollessa Naton jäsen. Nykyisessä turvallisuustilanteessa on välttämätöntä, että turvallisuusviranomaisten keskeinen rooli on säästöpäätöksiä tehtäessä otettu huomioon muun muassa niin, ettei poliisin ja rajavartiomiesten määrää vähennetä. Tämä on ehdottoman tärkeää, ja kiitos siitä ministerille ja hallitukselle.

Tullia ei säästöpäätöksiä tehtäessä ole rinnastettu turvallisuusviranomaisiin, toisin kuin hallitusohjelmassa ja esimerkiksi sisäisen turvallisuuden selonteossa, ja onkin tärkeää, että myös Tullin toimintaedellytyksistä keskeisenä PTR-viranomaisena pidetään huolta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkonen, olkaa hyvä.

16.19 Petri Honkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Haluan tässä aluksi kiittää sisäministeriä ja hallitusta esimerkiksi poliisiasioiden hyvästä hoidosta. Useita maahanmuuttoon liittyviä hallituksen esityksiä olemme myös keskustan osalta kannattaneet.

On meillä kuitenkin myös tiettyjä huolia: Poliisin määrärahataso ja myöskin sitten uusien poliisivirkojen sijoittuminen Suomessa tietäen eri alueiden erilaiset turvallisuushaasteet on asia, josta mielellään kuulisin ministerin näkemyksen. Tästä kannamme huolta, samoin kuin suojelupoliisin määrärahasosta, jossa nyt ymmärtääkseni tiettyjä tarkennuksia ollaan tehty, mutta tietäen erilaisen terrorismin, erilaiset levottomuudet ja kansainväliset uhkat, joita Suomeen ulkopuolelta ja sisältäpäin kohdistuu, pidän kyllä suojelupoliisin rahoituksen turvaamista erittäin tärkeänä. Ja tietenkin myös näistä keskeisistä sisäisen turvallisuuden tahoista Rajavartiolaitos ja sen tarpeet ovat tietenkin myös merkittävä asia.

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ronkainen, olkaa hyvä. — Ronkainen, juuri te.

16.20 **Jari Ronkainen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pahoittelen, korvissa vissiin jotain vaikkua.

Arvoisa puhemies! Mutta minäkin haluan kiittää koko hallitusta ja etenkin teitä, arvoisa sisäministeri, tästä poliisin tilanteesta. Nyt mennään määrätietoisesti kohti sitä 8 000:ta poliisia, mikä on ihan ehdoton minimi Suomelle tulevaisuudessa. Tuossa esittelypuheenvuorossani en ajanpuutteen vuoksi nostanut näitä kaikkia, mutta nostitte tämän nuoriso- ja jengirikollisuuden torjunnan ja siihen panostamisen. Se on äärimmäisen tärkeää. Ja tähän vahvasti liittyy minun näkemykseni mukaan myös tämä koulupoliisitoiminta, että me saadaan jo sinne koulutielle niitä poliiseja kertomaan heidän työstään ja muuta.

Ampumaradat on yksi sellainen, mistä paljon keskustellaan. Meillä on ollut määrätietoinen tavoite se tuhat ampumarataa vuosikymmenen loppuun, ja se on itse asiassa viime kaudella ollut koko eduskunnan tahtotila. Nyt pieniä soraääniä kuuluu, mutta missä vaiheessa tässä on lainsäädäntötyö menossa ja mitä siihen ollaan tekemässä? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kontula, olkaa hyvä.

16.21 **Anna Kontula vas** (vastauspuheenvuoro): Niin, arvoisa puhemies! Tänä vuonna investoidaan miljoonia penseyteen. Suojeluperustaisten oleskelulupien massakäsittely vaatii byrokraatteja kokonaisen joukko-osaston lisää, vastaanottorahan leikkaus lisää kallista ja työllistävää tarveharkintaa, esitys säilönottokapasiteetin kasvattamisesta on myös miljoonaluokan byrokratiainvestointi. Näille esityksille yhteistä on, että vaikka niissä ehkä onkin joku pieni osa-alue, joka on perusteltu, niin sellaisinaan, kun ne esitykset on tehty, niille ei löydy kestäviä perusteluja, ellei sitten sellaisena pidetä Suomen brändäämistä maana, jossa ei ulkomaaneläviä kaivata. Jos näin olisi, tämä imagokampanja on kyllä taloudellisesti, inhimillisesti ja yhteiskuntapoliittisesti niin kallis, että vaikka vasemmistolaiset tunnetusti rahaa helposti löytävät, niin näin paljon edes meiltä ei rahaa löydy.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Löfström, varsågod.

16.22 **Mats Löfström r** (vastauspuheenvuoro): Ärade herr talman! På Åland lyder polismyndigheten under landskapet Åland. Centralkriminalpolisens och skyddspolisens har ingen permanent närvaro på Åland men har fulla rättigheter att vara på Åland. Det skulle vara välkommet att förstärka den närvaron och samarbetet med Ålands polismyndighet ytterligare. Åland har önskat att få bli integrerat i det statliga larmsystemet Erica, vilket skulle förstärka integrationen och lägesbilden ytterligare också för statens myndigheter på Åland. Jag hoppas att man kan komma i mål med de här förhandlingarna.

Arvoisa puhemies! Ahvenanmaan poliisiviranomainen on Ahvenanmaan itsehallinnon alla. Krp:llä ja suojelupoliisilla ei ole pysyvää läsnäoloa Ahvenanmaalla, mutta niillä on täydet oikeudet oleskella Ahvenanmaalla. Tätä läsnäoloa ja yhteistyötä Ahvenanmaan poliisiviranomaisen kanssa olisi hyvä vahvistaa entisestään. Ahvenanmaa on halunnut liittyä osaksi valtion hälytysjärjestelmä Erica, mikä vahvistaisi valtion viranomaisten integraa-

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

tiota ja tilannekuvaa ennestään myös Ahvenanmaalla, ja haluan, että nämä neuvottelut saadaan nyt maaliin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mikkonen, Anna-Kristiina, olkaa hyvä.

16.24 Anna-Kristiina Mikkonen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Turvallisuuspoliittinen tilanne sekä epävarmuus itärajalla ylipäättään alleviivaavat Rajavartiolaituksen riittävän resursoinnin merkitystä. Meidän on turvattava toimintaedellytykset kaikissa tilanteissa ja korjattava tämä vaje Rajavartiolaituksen perusrahoitukseen liittyen. Hienoa, että EU-komissiolta saatiin itärajan valvontakyvyn vahvistamiseen erillismääräraha.

Arvoisa puhemies! Toiseen aiheeseen. Suomessa on valtava pula pelastajista, ja hallituksen päätös aikuiskoulutustuen lakkauttamisesta ei ainakaan helpota mahdollisten alanvaihtajien kouluttautumista alalle. On kuitenkin erinomaista, että pelastajien koulutusmääriä pyritään kasvattamaan ja Pelastusopiston säästövaadetta on pienennetty. Onko hallitukselta luvassa toimenpiteitä pelastajapulaan vastaamiseksi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä.

16.25 Pauli Kiuru kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitos ministerille ja jaoksen puheenjohtajalle tekemästänne työstä. Turvallisuustilanne ja sen heikentyminen on tässä hallinnonalalla huomioitu niin hyvin kuin mahdollista. Tässä on jo moneen kertaan mainittu tämä poliisiasia, ja tällä vaalikaudella lähestymme sitä 8 000:a poliisia, mikä on merkittävä lisäys esimerkiksi viime vaalikauteen nähden, joskin sekin luku on Pohjoismaiden alin, jos verrataan per henkilö, mutta tietysti poliisin tehtävätkin vaihtelevat vähän maittain.

Suojelupoliisin parlamentaarisenä valvojana toimii tiedusteluvalvontavaliokunta, jossa olen saanut tehdä töitä, ja valiokunnan mietintö valmistui viime viikolla ja on julkinen. Suojelupoliisin resurssit ovat tietysti semmoinen asia, jota kannattaa seurata. Tehtävät ovat kasvaneet tiedustelulainsäädännön myötä, Nato-jäsenyyden myötä ja turvallisuustilanteen muuttumisen myötä.

Lopuksi kannustus, että ministeri veisi eteenpäin myös niitä asioita, joita ei vielä ole ehditty hoitaa ja joita on hallitusohjelmassa kirjattu, [Puhemies koputtaa] esimerkiksi katso-moturvallisuuteen liittyvät asiat.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kosonen, olkaa hyvä.

16.26 Hanna Kosonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä kokouksen ja perussuomalaisen johtama hallitus on ensimmäinen hallitus tällä vuosituhanella, joka ei harmaaseen talouteen panosta. [Juho Eerola: Ei, me halutaan se pois!] Te olette leikanneet jo 3,3 miljoonaa euroa, ja siitä 1,9 miljoonaa euroa on kohdistettu verohallinnon puolelle. On toki tämmöinen työ käynnistetty, ohjelmatyö maaliskuussa 2024, mutta siihen ei ole mitään erillisrahoitusta osoitettu. Nyt kun vielä kotitalousvähennys leikataan pois, niin sekin tulee lisäämään tätä harmaata taloutta, ja sen muassa yritykset ovat eriarvoisessa asemassa. Ja jos sitä ei valvota, niin sehän antaa semmoisen ponnin sitten näille vähän niin kuin ei niin rehellisille yrityksille toimia sillä tavalla, kun se on mahdollista, ja verotuloja toki jää saamatta. Olisinkin kysynyt ministeriltä, että miksi näin. [Puhe-

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

mies koputtaa] Kuitenkin kokoomuksen ja perussuomalaisten, molempien, varjobudjeteissa aikanaan tähän oli hyvä tulonlähde.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

16.27 Mauri Peltokangas ps (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Ensinnäkin kiitos ministerille erinomaisesta työstä. Suomi on ottanut valtavan suuria askeleita eteenpäin siinä, että sisäiseen turvallisuuteen on panostettu, lainsäädäntöä on uudistettu ja lisää on tulossa.

Kiinnitin samaan huomiota, mihin tässä on aikaisemmissa puheenvuoroissa otettu kappia, että sisäministeriön hallinnonalaa on hienosti pyritty suojaamaan säästöiltä, ja talousarvio pitääkin kiinni tavoitteesta nostaa poliisien määrä 8 000:een, joka on erinomaista. Ja ministeriä tietenkin kannustan yhtä topakasti sisäistä turvallisuutta hoitamaan. Se on meidän kaikkien suomalaisten etu. Mutta ehkä kysymyksenä näin, että miten näette, minkälaiseen kiireeseen tulevana vuonna, heti alkuvuodesta, hallintovaliokunta joutuu? Tästä mielelläni kuulisin lisää.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nikkanen, olkaa hyvä.

16.28 Saku Nikkanen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Tosiaan hyvä asia tässä valtion talousarviossa on se, että sisäisestä turvallisuudesta pidetään huolta ja sinne tehdään jopa kohdennettuja panostuksiakin, mutta samaan hengenvetoon tietysti täytyy todeta, että kyllähän sieltä myöskin leikataan, ja se, mistä leikataan, herättää toki hieman huolta. Erityisesti on noussut huoli tästä rajan tilanteesta, koska meillä on nyt kasvava hybridioperaatioiden määrä ympäristössämme, ja silloin tahtoo olla, että ne siellä meidän raja-alueella, rajavesialueilla tapahtuvat. Tässä Rajavartioston sopeuttamisohjelmassahan todetaan, että harjoittelusta ja koulutustoiminnasta leikataan 25 prosenttia, operatiivisesta toiminnasta 10 prosenttia, mikä tarkoittaa myöskin yhtä vartiolaivaa vesialueillamme. Eli nämä ovat myöskin ihan merkittäviä heikennyksiä siellä turvallisuuspuolella. Kysymys ministerille: Miten näitä leikkauksia ollaan korvaamassa? [Puhemies koputtaa] Pystytäänkö niitä jollain tavalla pehmentämään? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

16.30 Heikki Autto kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitos paljon edustaja Ronkaiselle mietinnön esittelystä. — Mietinnössä on paljon hyviä asioita, ja ministeri Rantasta täytyy todella kiittää siitä, että olet valtavan tärkeän hallinnonalasi osalta tehnyt kyllä leijonaamon lailla töitä, että sisäministeriön hallinnonala ei ole joutunut samanlaisen voimakkaan sopeutuksen kohteeksi, mihin ymmärrettävästi valtiontalous tässä tilanteessa kaiken kaikkiaan joutuu.

Kun oppositiosta kysellään leikkausten perään, niin kyllähän asioiden kokoluokasta antaa hyvän kuvan se, että kun mietimme, kuinka sisäministeriön hallinnonala huolehtii arjen turvallisuudestamme, siitä, joka luo vakaan pohjan yhteiskunnalle, niin koko hallinnonalan menot ovat 2,2 miljardia, kun talousarviossa joudumme varautumaan siihen, että valtionvelan korkomenot ovat ensi vuonna 3,2 miljardia euroa. Eli kyllä se huoleton taloudenpito, jota aiempina vuosina on harjoitettu, on se syypää, miksi nyt valtiontalous on niin tiu-

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

kalla kuin se on, mutta sen vuoksi on aivan valtavan upeaa, että ministeri on pystynyt suojaamaan [Puhemies koputtaa] sisäministeriötä, joka tässä ajassa erityisesti on niin valtavan tärkeä hallinnonala, näiltä kovilta leikkauksilta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Muistutan, että salissa teitittelemme edustajakollegoita ja ministereitä. — Edustaja Räsänen, Hanna, olkaa hyvä.

16.31 Hanna Räsänen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Suomen kokonaisturvallisuustilanne on vakavampi kuin aikoihin. Saan itse tehdä työtä sekä puolustusvaliokunnassa että hallintovaliokunnassa, ja on ihanaa, että ulkoisen turvallisuuden suhteen meillä on hyvä yhteisymmärrys ja se on asia, mihin ei laiteta leikkauksia, ja soisin kyllä, että myös sisäinen turvallisuus olisi jatkossa samanlainen.

Näen, että Suomen kokonaisturvallisuus muodostuu sekä ulkoisesta että sisäisestä turvallisuudesta. Täällä nostettiin esille suojelupoliisin rahoitus, ja uskon, että suojelupoliisilla on tulevaisuudessa vieläkin suurempi rooli nykymaailmassa kuin tänä päivänä.

Kysyisin ministeriltä tästä kyberturvallisuusasiasta. Kyberuhkat ovat sellaisia, mitkä ovat sekä sisäisiä että ulkoisia uhkia, ja ne uhkaavat meidän yhteiskuntarauhaamme ja kansalaisten turvallisuudentunnetta. On paljon puhuttu kyberturvallisuuden johtamisesta. Mikä on teidän näkemysenne kyberturvallisuuden johtamisesta? Pitäisikö tulevaisuudessa miettiä vielä vahvemmin yhteiskunnan kannalta, kuka johtaa kyberturvallisuusasioita? Nythän liikenne- ja viestintäministerillä on siinä suuri rooli.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Eerola, olkaa hyvä.

16.32 Juho Eerola ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tuossa budjetin yleiskeskustelun yhteydessä käydyssä debatissa, jota aiemmin kuuntelin, joidenkin keskustelijoiden toimesta ampumaradat ja sairaaloitten yöpäivystys jotenkin kummallisella tavalla asetettiin vastakkain, ja tätä jäin ihmettelemään. Nimittäin tässä turvallisuuspoliittisessa tilanteessa, jossa nyt eletään, mielestäni on erittäin tärkeää, että ammunnan eri muotojen harrastaminen ja sen edellytykset turvataan: [Aki Lindén: Molempia tarvitaan!] eli olemassa olevien ampumaratojen toiminta ja uusien perustaminen siten, että tämä tuhanen ampumaradan tavoite, mikä hallituksella on, saadaan tämän vuosikymmenen loppuun mennessä täyteen. Tämä on mielestäni semmoinen, että näitä asioita ei pidä asettaa vastakkain.

Ennen kuin täällä eduskunnassa urani aloitin 2011, työskentelin 12 vuotta turvapaikanhakijoitten ja maahanmuuttajien kanssa. Kaikista näistä säästöistä ja kiristyksistä, mitä maahanmuuttopolitiikkaan nyt on tulossa, ministerille kiitokset. [Aki Lindén: Tuhat lääkäriä ja tuhat ampumarataa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Halusiko edustaja Honkonen kommentoida edustaja Eerolan puheenvuoroa?

16.33 Petri Honkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Juu, kyllä kiitos! — Arvoisa herra puhemies! Nämä ampumaradat ovat erittäin kannatettava tavoite. Monet reserviläiset, monet metsästysharrastuksen piirissä olevat käyttävät näitä ratoja ja harjoittelevat siellä. Se on maanpuolustuksenkin kannalta hyvä asia. Mutta haluan huomauttaa vain, että alun perin

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

tämän rinnastuksen kyllä teki edustaja Mäkelä omassa puheenvuorossaan. [Juho Eerola: Ei, ei!]

No toiseksi, mitä näihin ampumaratoihin tulee, niin kuulin tuossa itse asiassa viime viikolla, että ympäristöministeriö on päinvastoin kiristämässä tiettyjä ympäristövaatimuksia, jotka liittyvät näiden ampumaratojen ympäristölupiin, [Salista: Ohhoh!] ja toivoisin, että nyt täällä hallituspuolueiden edustajat voisivat kommentoida tätä, että pitääkö tämä paikkansa vai ollaanko tätä ampumaratojen perustamista helpottamassa, mikä olisi äärimmäisen tärkeää maanpuolustuksenkin kannalta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mäkelä, olkaa hyvä.

16.34 Jani Mäkelä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä edustaja Honkonen teki tuossa nyt väärän todistuksen lähimmäisestä, eli tämä keskustelu meni kyllä niin, että olikohan sosiaalidemokraattien ryhmästä, kun käytiin tätä asiaa rinnastamaan keskenään, eli sanottiin, että nyt kun tässä tällainen sydämetön panostus tehdään ampumaratoihin sen sijaan, että pistettäisiin päivystyksiin rahaa, niin eikö hallitus voisi perua tämän. Se keskustelu oli tämän luonteinen, eli nämä ampumaradat ja päivystykset eivät suinkaan olleet minun rinnastukseni, vaan päinvastoin torjuin tätä analogiaa omassa puheenvuorossani.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Haluaisiko edustaja Kosonen kommentoida tätä?

16.35 Hanna Kosonen kesk (vastauspuheenvuoro): Joo. — Kiitos, herra puheenjohtaja, mielelläni kommentoin tätä, koska tässä salissahan tehdään valintoja, ja minä olen kyllä ihan valmis sanomaan, että kumpi on tärkeämpää: Se, että sadattuhannet ihmiset ovat ensihoidon äärellä, päivystyksen äärellä, tuntevat olonsa turvallisiksi, alueella on sellainen sairaala, jossa voidaan kouluttaa sairaanhoitajia, voidaan kouluttaa lääkäreitä. Se on myös elinvoimakysymys, ja nimenomaan itäisessä Suomessa turvallisuuskysymys. Ja jos mietitään sitä 26 miljoonan mystistä säästöä, niin se ei tule koskaan toteutumaankaan, se on aivan selvä asia, mutta tällaista 26 miljoonan lukua täällä heitellään. Se 25 miljoonaa euroa löytyisi helposti niistä joululahjarahoista, jolloin nämä sadattuhannet ihmiset voisivat nukkua yönsä rauhassa. [Juho Eerola: Ampumaradoista!] Tämä on arvokysymys, ja tämä hallitus tekee senkaltaista politiikkaa, mitä täällä nyt on nähty tekevän. Onneksi täällä nyt on joitakin viisaita, jotka ovat peruuttamassa. [Puhemies koputtaa] Toivottavasti löytyy enemmänkin, ja saadaan hurja laki kaadettua. [Mauri Peltokankaan välihuuto]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindén, olkaa hyvä.

16.36 Aki Lindén sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Vielä tähän äskeeseen kiistelyyn. — Ampuminen on hieno harrastus, ja tiedän, että lääkärikunnassa se on hyvinkin suosittu. Olin aikanaan Porin kaupunginsairaalassa töissä, ja olympia-ampuja, kollega siellä, Jukka Sävelä, harjoitteli käden vakaana pitämistä olympiapistoolilla ilman laukaisemista siellä meidän kellarikerroksessa joka ruokatunnilla. [Juho Eerolan välihuuto] Mutta ihan vakavasti puheen ollen, niin onhan tässä tiettyä analogiaa. Kun Marinin hallituksen ohjelmassa luki, että tarvitaan tuhat lääkärinä lisää, niin me nyt nykyisen hallituk-

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

sen aikana olemme saaneet miinus 600 lääkäriä, kun leikataan sitä hoitotakuuta, mutta tilalle on tullut, että tuhat ampumarataa pitää saada. Minä kannatan näitä molempia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Werning, olkaa hyvä.

16.37 Paula Werning sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, herra puhemies! Hyvä, että hallitus täydentävässä talousarviossa lisäsi rahoitusta esimerkiksi suojelupoliisille ja Tullille, mutta turvallisuus ei voi perustua puolittaisiin ratkaisuihin, vaan turvallisuus on kokonaisuus, jossa yhden osan heikentäminen vaarantaa koko järjestelmän. Säästöjen seuraukset näkyvät rajojen valvonnan heikkenemisenä ja arjen turvallisuuden murentumisena. Sisäisestä turvallisuudesta leikkaaminen on iso riski kansalaisten turvallisuudelle ja kansalaisten vakaudelle.

Pelastustoimen osalta hallituksen tavoite lisätä tuhat pelastajaa vuoteen 2032 mennessä ei ole riittävä — vaikka hyvä alku onkin, niin valitettavasti tämä on myös auttamattoman liian hidas aikataulu. Pelastustoimen ammattilaisilta olemme kuulleet, kuinka pelastajapula on jo nyt kriittinen vakituisten mutta myös sopimuspalokuntalaisten osalta. Pelastajapula on ratkaistava nopeammin. Meidän vaihtoehdossamme tavoitteenamme on lisätä tuhat pelastajaa vuoteen 2030 mennessä. Pelastustoimen resurssipula ei ole enää pelkästään alueellinen ongelma vaan koko kansalaisten kriisi. On varmistettava, että Pelastusopistolle [Puhemies koputtaa] turvataan riittävät resurssit uusien ammattilaisten ja sopimuspalokuntalaisten [Puhemies koputtaa] kouluttamisen vuoksi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vestman, olkaa hyvä.

16.38 Heikki Vestman kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Orpon hallitus jatkaa tosiaan mittavan turvallisuuspaketin toimeenpanoa. Siitä kiitos ministerille. Vaikeassa julkisen talouden tilanteessa tämä on selkeä arvovalinta hallitukselta.

Poliisien määrän lisääminen mahdollistaa tosiaan sen, että vaalikauden loppuun mennessä on mahdollista saavuttaa se 8 000 poliisin tavoite, ja tästä on pidettävä kiinni. Viranomaisten suorituskyky ja vaikeutunut turvallisuustilanne edellyttävät paitsi resursseja myös riittäviä toimivaltuuksia, ja yksi hallitusohjelman punainen lanka, mitä tulee sisäiseen turvallisuuteen, on viranomaisten välisen tietojenvaihdon parantaminen. Tästä olisin kysynyt ministeriltä: millaisia toimia hallitukselta tähän on tiedossa?

Toinen painopiste on nuoriso- ja jengirikollisuuden torjunta. Viime päivinä on puhututtanut jengimurhaksi epäilty ampuminen yleisellä paikalla Espoossa. Olisiko Tanskan ja Ruotsin kovistakin otteista jengirikollisuuden kitkemiseksi sellaisia, joista myös Suomessa voitaisiin ottaa mallia? Tätä kysyn ministeriltä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kettunen, olkaa hyvä.

16.40 Tuomas Kettunen kesk (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu herra puhemies! Ensinnäkin kiitän ministeri Rantasta hyvästä työstä. Enkä lähde tässä vertailemaan mitään muuta kuin hallituksen esitystä ja keskustan vaihtoehtobudjettia, otan vaan yhden osan alueen, ja se on tämä harmaa talous, minkä edustaja Kosonen tuossa toi esille.

Tosiasia on todellakin se, että kokoomusjohtoinen hallitus perussuomalaisten tuella on vuosituhannen ensimmäinen hallitus, joka ei hallitusohjelmaan kirjannut harmaan talou-

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

den torjuntaohjelmaa, [Juho Eerolan välihuuto] ja se on hyvin omituista. Keskustahan otti tämän aiheen esille viime vuoden loppupuolella, kun näistä vaihtoehtobudjeteista käytiin kiivasta keskustelua, ja saimmekin siitä julkisen keskustelun, joka poiki sen, että tämän vuoden keväällä tämä harmaan talouden torjunta otettiin niin vakavasti, että hallitus lähti tekemään toimenpiteitä.

Vielä kerran kysäisen: mitkä ne konkreettiset toimenpiteet nyt harmaan talouden torjuntaan ovat? Menetämme paljon verotuloja sen suhteen, että harmaa talous jyllää tässä maassa aika kovasti.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Malm, olkaa hyvä.

16.41 **Niina Malm sd** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Ihan ensiksi tähän edustaja Mäkelän näkemykseen siitä, että täältä on näistä ampumaradoista ja sairaalaverkoista aseteltu sanoja vastakkain. Ihan en nyt tälleen äkkiseltään, kun noita edellisiä puheenvuoroja lukaisin, löytänyt tätä yhtäläisyyttä, että... [Jani Mäkelän välihuuto] — Anteeksi? [Jani Mäkelän välihuuto] — Niin, te puhuitte, edustaja Mäkelä, klo 12 ja minä puhuin 13.57, että kyllä te itse aloititte tämän keskustelun.

Mutta tähän itse asiaan täytyy kyllä sanoa, että onhan tämä harmillista, että rajaturvallisuudesta ollaan valmiita leikkaamaan, koska meillä Imatrallakin, muun muassa Imatran Immolassa, erikoisrajajääkäreitä koulutetaan ja osa heistäkin sitten Rajavartiolaitokselle päätyy töihin. Rajavalvonta on toki muutakin kuin rajavartijoita. Se on sensoreita, se on ihmisiä, se on koiria, se on kaikenlaista tarkkailua, mutta ei voida sen varaan laskea, että meillä siellä asukkaat yksistään rajaa vartioivat. Sen takia tässä maailmanpoliittisessa tilanteessa, kun turvallisuustilanne on näin merkittävästi muuttunut, toivoisin, että tätä päätöstä vielä harkitaan uudelleen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kaunistola, olkaa hyvä.

16.42 **Mari Kaunistola kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Ensin esitän kiitokset näin hallintovaliokunnan jäsenenä ministeri Rantaselle hyvästä yhteistyöstä kuluneen vuoden aikana.

Haastava taloustilanne vaatii paljon sopeutustoimia, mutta sisäministeriöön kohdistuvissa säästöissä noudatetaan kuitenkin hallituksen päätöstä siitä, että kenttätyössä toimivien poliisien ja rajavartioiden määrä ei vähene. Se on tärkeä arvovalinta. Lisäksi budjetissa korostuu ensi vuonna paitsi vahva sisäinen turvallisuus myös panostukset lasten ja nuorten parissa tehtävään työhön, tästä esimerkkinä muun muassa koulupoliisitoimintaan kaksi miljoonaa euroa vahvistamaan sitä. Panostukset tähän koulupoliisitoimintaan muodostavatkin myös yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön panostusten, kuten lastensuojelun hybridimallin käynnistämisen ja lasten ja nuorten terapiatakuun toteutumisen kanssa kokonaisuuden, jonka avulla lasten ja nuorten turvallisuutta ja hyvinvointia voidaan vahvasti tukea. Erityisen tärkeää on panostaa myös moniviranomaistoiminnan kehittämiseen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

16.43 **Hannu Hoskonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ensinnä kiitoksia ministeri Rantaselle erinomaisesti tehdystä työstä. Olette vaikeana aikana johtanut ministeriötänne jämakällä kädellä, hyvä näin.

Sekin, että Euroopan unioni antoi meille nyt 50 miljoonaa euroa lisää rahaa rajaturvallisuuden parantamiseen, on hyvä. Mutta tuli mieleen, kun tuossa päivällä katselin noita papereita, että kun Suomi maksoi elvytyspaketista seitsemän miljardia Euroopan unionille, niin olisin toivonut — mistä olen kyllä pääministeri Orpollekin puhunut, että kyllähän se pitää nyt minun mielestäni tällaiseen tarkoitukseen, kun olemme täällä Schengenin ulkorajalla ja koillisnurkassa Euroopan unionia ja Natoa — että olisi voinut pyytää sen 500 miljoonaa, koska sillä 500 miljoonalla olisimme pystyneet rakentamaan raja-aitaa. Käytännössähän se tarkoittaa sitä, että kun raja-aita ja siihen valvontalaitteet laitetaan kunnolla — niin kuin on suunniteltu, ja Rajavartiolaitos on erinomaisesti sen suunnitellut — ja se laitetaan kuntoon, niin meidän rajaturvallisuutemme nousee aivan uudelle tasolle. Silloin tulee tekninen valvonta aivan nykyaikaiseksi, ja se helpottaa rajavartijoiden työtä, ja heitä ei muuten ole liikaa.

Toivon teille, ministeri, voimia. Tämä esittämäni 500 miljoonan toivomus olkoon nyt vaikka joulupukin konttiin harras toivomus.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki, olkaa hyvä.

16.44 **Anne Rintamäki ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tällaisena aikana on vastuullista politiikkaa panostaa sisäiseen turvallisuuteen. Sisäministeriön hallinnonalaa onkin ensi vuodelle pyritty suojaamaan valtiontalouden kannalta pakollisilta säästöiltä. Itseäni tietenkin lämmittää erityisesti tämä poliisien määrän nostaminen 8 000:een tämän vaalikauden loppuun mennessä, ja myöskin tämä asia, mikä on tullut esiin, tämä koulupoliisien resurssien lisääminen, on erittäin tärkeä.

Perussuomalaisesta näkökulmasta myös maahanmuuttopolitiikassa tehdään tärkeitä uudistuksia. Esimerkiksi kansalaisuuslain kiristykset ovat äärimmäisen tervetulleita. Tarkoituksena on, että Suomeen kohdistuva maahanmuutto olisi laadultaan sellaista, joka on positiivista tai vähintään neutraalia Suomen kansantaloudelle.

Tässä kohtaa täytyy kiittää ministeri Rantasta ja myöskin häntä tuurannutta ministeri Rannetta erinomaisesti työstä. Kysymys, joka hyvin usein tulee tuolla Pohjanmaalla teltoilla kulkiessa: kysykää ministeri Rantaselta, onko hänellä pohjalaisia sukujuuria, koska otteet [Puhemies koputtaa] ovat kuin pohjalaisella emännällä ikään. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

16.46 **Lauri Lyly sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä pohjalainen sitten kysyy ehkä pohjalaiselta.

Sisäinen turvallisuus on hyvinvointiyhteiskunnan perusta. Se on aina lähtökohta, ja tässä nyt puhutaan kuitenkin poliisista, pelastustoimesta, Hätäkeskuslaitoksesta, Rajavartiolaitoksesta ja Tullista. Tämä sektori on meille tosi tärkeä.

Kysyisin Tullin osalta siitä, kun sinne on kuitenkin voimakkaampia toimenpiteitä kuin näihin muihin: onko tämä hyvä asia kokonaisturvallisuuden kannalta? Tulli on merkittävässä roolissa veronkannossa ja tavarantoiminnan sisääntulon tarkistamisessa.

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

Toinen kysymys koskee kotouttamista. Täältä otettiin 58 miljoonaa euroa pois, ja tämä siirtyy nyt lähinnä kuntien vastuulle. Valtio tekee omaa säästöä, ja sitten kunnat joutuvat tästä maksamaan. Pystytäänkö kotouttaminen toteuttamaan siinä laajuudessa kuin sen ehkä pitäisi olla tarpeellista?

Sitten tuen näitä edustaja Kettusen tekemiä esityksiä harmaasta taloudesta. Olen samaa mieltä, että siihen pitää panostuksia laittaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

16.47 Juha Hänninen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitän aluksi sisäministeriä aivan erinomaisesti tehdystä työstä. Sotilaana on mukava lausua tähän kuitenkin sellainen asia, että metsästäjät ja ampumaurheilijat ovat ihan se perusta, millä me pidetään kenttäarmeijaa pystyssä. Jos tarvitsee kriisissä asetta käyttää, niin he sen kyllä osaat. Harjoitteluolosuhteiden pitää olla kunnossa tässä maassa.

Olemme turvallisuuden saralla tehneet vastuullisia päätöksiä. On tärkeää huomata, että säästöt eivät kohdistu poliisin tai Rajavartioston kenttätöihin vaan hallinnollisiin menoihin. Tämä linja takaa, että suojelupoliisi ja muut turvallisuusviranomaiset voivat jatkaa kriittistä työtään häiriöttä. Talousarvio osoittaa, että turvallisuuden eteen tehty panostukset ovat pitkäjännitteisiä ja vaikuttavia. Tämä on investointi, joka ei tuo vain vakautta tähän päivään vaan turvaa myös tulevaisuudelle. Suomi on turvallinen maa, ja tämän hallituksen budjetilla varmistamme, että se pysyy sellaisena. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hanna Räsänen, olkaa hyvä.

16.48 Hanna Räsänen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Monessa kehussa minäkin haluan yhtyä kehumaan ministeriä hyvästä työstä, mutta yksi asia on kyllä, minkä haluaisin nostaa tässä esille, ja Savo-Karjalasta tulevana kansanedustajana tämä on Kuopion Pelastusopiston tilanne. Keskustan omassa vaihtoehdossa me lisäsimme neljä ja puoli miljoonaa rahoitusta Kuopion Pelastusopistolle. Siellähän on se tilanne, että rahoitus ei ole tällä hetkellä riittävää ja siellä on jouduttu muutosneuvotteluja käynnistämään. Varmaankin tiedätte sen, että kustannustehokkaasti tehdään työtä siellä Savo-Karjalassa ja Kuopion Pelastusopisto on tunnettu tehokkaasta ja kustannustehokkaasta työstä.

Olemmekin esittäneet, että Helsingin Pelastuskoulu voitaisiin yhdistää Kuopion Pelastusopistoon, niin että säästäisimme muun muassa hallintokuluissa. Haluaisinkin kuulla myös ministerin mielipiteen tästä. Tiedätte varmaan myös sen, että alueella on huoli jatkosta, ja sen, että varmasti tarvitaan pelastajia jatkossakin Suomessa. Haluamme varmistaa sen, että Kuopion Pelastusopistolla tehdään työtä jatkossakin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Nieminen, olkaa hyvä.

16.49 Mira Nieminen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos sisäministerille turvallisuuden eteen tekemästäsi työstä ja panostuksista. Tämä hallitus tosiaan panostaa turvallisuuteen tällä hetkellä. Toki kaikki joutuvat sopeuttamaan toimintaa, ja niin myös sisäministeriön hallinnonalalla ja budjetissa on säästötoimenpiteitäkin, mutta samalla meillä on varmistettu sitä, että sisäistä turvallisuutta ei vaaranneta. Sisäministeri on korostanut-

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

kin, että vaikka säästöjä joudutaan tekemään, niin poliisien ja rajavartijoiden määrää ei vähennetä.

Täällä on hyviä nostoja tullut näissä edellisissä puheenvuoroissa, ja itse nostan tämän tiedonkulun, minkä täällä nosti edustaja Vestman myöskin. Eliikkä on äärettömän tärkeää saada tämä viranomaisten, poliisin ja turvallisuusviranomaisten, tiedonkulku toimimaan, ja olisin vähän vastaavasti kysynyt, että missä tässä mennään.

Ja toinen kysymys sitten budjettiin ja kuluihin: kun esimerkiksi nämä poliisinkin kiinteistökulut ja ict-hankinnat ovat semmoisia, jotka tällä hetkellä vievät aika paljon rahaa, niin miten sisäministeri ehdottaa, että tätä saataisiin hallintaan? — Kiitos. [Aki Lindén: Sama kysymys kuin minulla, se oli tärkeä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kontula, olkaa hyvä.

16.50 Anna Kontula vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tietysti tämä seurakunta on valikoitua, mutta kyllä minä silti ihmettelen tätä käytyä keskustelua. On aivan selvää, että jos me lisäämme rahaa väkivaltamonopoliin, voimankäytön ammattikuntiin, lisäämme sitä ampumaratoihin, lisäämme sitä järjestöille, joissa joko käsitellään aseita tai haikaillaan aseiden käsittelyn perään, niin on turha esittää samaan aikaan huolta katuturvallisuudesta tai naiseen kohdistuvasta väkivallasta, josta viime viikolla täällä keskusteltiin. [Välihuutoja oikealta]

On naiivi oletus, että aseiden lisääminen laillisella puolella valtakunnassa ei samalla lisäisi aseita myös laittomalla puolella valtakunnassa. On naiivi oletus, että kun kaikkia ongelmia ratkotaan kurilla, kontrollilla ja aseilla, niin tämä ei valuisi myös julkisen hallinnon ulkopuolelle — se vahvistaa myös näiden ratkaisumenetelmien käyttöä julkisen vallan ulkopuolella. On tieteen ja historiallisen kokemuksen vastaista olettaa, että voitaisiin jotenkin hehkuttaa aseita ja samaan aikaan toivoa, että aseita käytettäisiin vähemmän myös väärin. Kun yhteiskuntaa militarisoidaan, saadaan militarisoituva yhteiskunta. Se pätee Suomessa ihan niin kuin kaikkialla muuallakin, [Puhemies koputtaa] nyt, niin kuin muinakin aikoina.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kari, olkaa hyvä.

16.52 Mika Kari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Arvoisa sisäministeri, kysymykseni kohdistuu suojelupoliisiin ja suojelupoliisin määrärahoihin. Kuulin, että täällä jossain vaiheessa oli tähänkin asiaan jo ehditty ainakin joltain osin viittaamaan.

Saimme olla viime kaudella tiedusteluvalvontavaliokunnassa, ja valiokunnan työ täällä eduskunnan puolella tiedustelutoimintaan liittyen on ottanut jo nyt kuuden vuoden mitan kaikkiaan, ja työ täällä eduskunnan puolella tiedusteluvalvontavaliokunnassa etenee hyvin ja johdonmukaisesti. Mutta samaan aikaan, julkisista lähteistäkin on luettavissa, että suojelupoliisi kamppailee tämän saman ongelman kanssa kuin valtionhallinto laajemminkin määrärahojen osalta. Miten ministerinä näette: kuinka isosta ongelmasta on kyse suojelupoliisin kohdalla ja minkälaisiin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta tiedustelutoiminnan viranomaispuolella on riittävät resurssit toiminnan hoitamiseen? Ja tämän saman kysymyksen tulen toistamaan puolustuksen pääluokan kohdalla, koska myös puolustuksen pääluokan kohdalla tiedustelutoimintaa harjoitetaan.

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ronkainen, olkaa hyvä.

16.53 Jari Ronkainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En kyllä millään löydä tätä liityntäpintaa, mistä edustaja Kontula tuossa äsken sanoi. Miten reserviläisjärjestöjen tai ampumaratojen toiminta liittyy väkivaltaan, kun nimenomaan harjoitellaan sitä varten, ettei jouduta siihen konfliktiin, missä sitten ikään kuin säännöt häviävät tästä yhteiskunnasta? Minun mielestä se on parempi näin päin.

Minä pyysin tuossa puheenvuoroa, kun tämä vastakkainasettelu on sellainen, mikä minua on häirinnyt tässä, kun olen kuunnellut tätä alkupäivän keskustelua: nimenomaan, että nyt oppositiosta väitetään, että ei olla ratoja vastustettu, mutta kuitenkin oltiin silloin jakovaraa perumassa. No, sehän tarkoittaa kymmenen radan tukemisen poistamista. Meillä on siis 600 rataa tällä hetkellä, joista 40 on PV:n hallinnoimia, kaikki muut on eri tasoisia, ja ne tarvitsevat tukea. Nimenomaan se ympäristöministeriön lainsäädäntö tulee siellä vastaan. Tämä hallitus ei ole kiristänyt lainsäädäntöä, vaan päinvastoin nyt odotetaan. Ministeri varmaan vastaa siihen, että sitä selvitetään parasta aikaa, miten pystyttäisiin helpottamaan näitten ratojen toimintaa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kokko, olkaa hyvä.

16.55 Jani Kokko sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä tilanteessa, jossa naapurimaanamme on Venäjä, on tietysti erittäin tärkeätä, että rajaturvallisuudesta pidetään huolta, ja siinä mielessä on hyvä, että hallitus on suhtautunut itärajan tilanteeseen vakavasti ja on tehnyt tarvittavia toimenpiteitä tilanteen pitämiseksi vakaana. Tietysti hyvä on myös tulevaisuudessa pitää huolta siitä, että erityisesti Rajavartiolaitoksen taloudelliset resurssit mutta ennen kaikkea sen henkilöstöresurssit saadaan turvattua, joten toivottavasti hallitus myös tätä linjaa tulee tulevaisuudessa jatkamaan eikä kohdista mahdollisia leikkauksia erityisesti Rajavartiolaitokseen ja sen henkilöstöön.

Olisin itsekkin nostanut esille sen, mitä täällä kollega mainitsi Pelastusopiston ja Pelastuskoulun tilanteesta. Vierailin itse Kuopiossa viime keväänä ja tutustuin heidän monipuoliseen toimintaansa ja työhönsä, ja sieltä sai kyllä varsin positiivisen vastakaibun, että nämä voitaisiin hallinnollisesti yhdistää, sitä kautta siirtää enemmän resursseja sieltä hallinnosta, päällekkäisen hallinnon pyörittämisestä, sinne pelastajakoulutukseen. Miten hallitus näkee tämän? Aiotteko mahdollisesti tässä harkita [Puhemies koputtaa] yhdistämistä ja sitä kautta saada aikaan säästöjä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä.

16.56 Pauli Kiuru kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen tänä vuonna suorittanut metsästyskortin, ja ihan ensimmäisiä asioita, mitä kurssilla tuli vastaan, oli turvallisuus. Se oli koko kurssin ikään kuin läpikäyvä teema, ja sama toistuu sitten ampumaroilla, joissa aloittelijoita, metsästysharrastuksen aloittelijoita, opastetaan oikeaan käyttäytymiseen, turvalliseen käyttäytymiseen. En ainakaan itse niillä koulutuksilla ja kursseilla kokenut minkäänlaisia aseiden vääränlaista ihannointia, kyllä se oli hyvin kurinalaista, säänneltyä. Aseluvat ovat monen mutkan takana.

Ministeriltä kysyisin tiedusteluun liittyen: miten näette tämän yhteistyön suojelupoliisin ja Pääesikunnan alaisen Puolustusvoimien tiedustelulaitoksen välillä toimivan? Siinä

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

on kaksi ministeriötä ja sotilastiedustelu ja siviilitiedustelu, jotka käsittääkseni toimivat hyvin yhteen, ja tavoite on Suomen turvallisuuden parantaminen lainsäädännön tiukalla noudattamisella.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joona Räsänen, olkaa hyvä.

16.57 Joona Räsänen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yhdyn moniin niihin hallituksen sisäistä turvallisuutta koskeviin tavoitteisiin. Minusta ne ovat perusteltuja, ja toivottavasti näissä etenemme.

Mutta huoleni liittyy kahteen asiaan:

Ensimmäinen on tämä poliisien määrän nostaminen. On todella hienoa, että tällä vuosikymmenellä tämä suunta on kääntynyt. Viime vuosikymmenellä mentiin alaspäin, ja tällä vuosikymmenellä ollaan nyt menty onneksi ylöspäin, ja nyt todella poliisin määrärahoja kasvatetaan kahdella prosentilla ensi vuonna verrattuna tähän vuoteen. Mutta kun samalla valtiovarainministeriö on todennut, että pelkästään palkkakustannukset kasvavat vajaa viisi prosenttia, niin kysyisin ministeriltä: miten ministeri näkee tämän, onnistuuko tämä henkilöstömäärän kasvattaminen, kun tämä määräraha ei kuitenkaan siihen välysty anna? Tästähan myös poliisi on asiantuntijalausunnoissaan todennut.

Sama haaste koskee oikeastaan Rajavartiolaitosta. Rajavartiolaitoksellakin todetaan, että siellä vuoden 26 jälkeen henkilöstömäärä alkaa näillä resursseilla laskemaan. Voisitko kommentoida, mitä hallitus meinaa tehdä, ettei tämä kehityssuunta ainakaan realisoituisi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja ministeri Rantanen, nyt viisi minuuttia. — Sen jälkeen siirrymme puhujalistalle.

16.58 Sisäministeri Mari Rantanen: Arvoisa puhemies! On ensin aloitettava siteeraamalla presidentti Niinistöä, joka antoi juuri EU:lle raporttinsa. Hän toteaa, että ”jos ei ole turvallisuutta, ei ole mitään”, ja se on erinomaisen hyvin sanottu, ja se meitäkin tässä ohjaa.

Vaikka julkisen talouden haasteet ovat hyvin tässä salissa meillä kaikilla tiedossa, niin silti hallitus on pystynyt kuitenkin pitämään tämän sisäministeriön hallinnonalan ei nyt aivan säästöistä pois — osallistumme toki talkoisiin — mutta kuitenkin niin, että pystymme huolehtimaan meidän viranomaisten toimintakyvystä myöskin tänä haastavana aikana.

Ehkä hiukan kyllä yskitti tässä, kun kuuntelin edustaja Werningin puheenvuoroa, kun totesitte, että nämä säästöt näkyvät niin, että meidän rajojemme valvonta murentuu, ja ilmeisesti totesitte jotenkin näin, että sisäinen turvallisuus romuttuu. Tämä ei pidä kyllä paikkaansa. On aivan selvä asia, että me tulemme pitämään niin ensi vuonna kuin jatkovuosinakin huolta siitä, että meidän rajavartijat ja poliisit pystyvät toimimaan samoin kuin suojelupoliisi.

Sitten ihan muutamia asioita.

Poliisin henkilötövuodet: Totta tosiaan hallituksen tavoitteena on se, että vuoden 2027 loppuun mennessä Suomessa on 8 000 poliisihenkilötövuotta. Ne ovat varmasti jokainen tarpeen, ja siitä me kyllä pidämme kiinni. Eli tämä on aivan selkeä tavoite, joka on syytä olla.

Edustaja Kontula totesi täällä, että budjettimme on penseä, ja totesitte jotakin myös väkivaltamonopolista. Nyt täytyy sanoa, että penseys ja turvallisuus ovat kyllä kaksi eri asiaa.

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

Me teemme budjettia, joka takaa suomalaisten sisäistä turvallisuutta — siinä ei ole mitään penseää.

Mitä tulee sitten ampumaratoihin, niin kun katsoo tätä turvallisuusympäristöä, niin pidän erittäin... [Puhujaa yskittää] — Anteeksi. — ...tarpeellisena sitä, että meillä on maassamme ampumataitoisia ihmisiä, jos ei muuten, niin varmuuden vuoksi. [Puhujaa yskittää] — Pahoitteluni.

Sitten tämä nuoriso- ja jengirikollisuus [Puhujaa yskittää] on erittäin tärkeä asia. [Aki Lindén: Vesilasi ministerille!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Odottakaa, ministeri, hetki. Täältä on tulossa vettä.

Joo, kiva, kiitos. — Pahoitteluni, olen hieman flunssainen, niin kuin kuulette, mutta yrittän selvittää tämän puheeni loppuun.

Nuoriso- ja jengirikollisuus: Tämä on oikeasti vakava ongelma, johon meidän täytyy kiinnittää myös tässä maassa huomiota. Aivan kuten ollaan nähty Ruotsista huonoa esimerkkiä, meidän kannattaa välttää se tie, jolle siellä on jouduttu. Totean edelleen sen, että kollegamme Ruotsista myös tätä viestittää ja suorastaan vetoaa meihin, ettemme tekisi samoja virheitä kuin he ovat siellä tehneet. Ja kun täällä kysyttiin, onko Tanskassa ja Ruotsissa joitakin sellaisia asioita, joita voisimme seurata, niin kyllä on. Tanska on tehnyt tätä jengivastaista työtä jo pitkään, Ruotsi on ottanut sieltä mallia, ja meidän kannattaisi myös ottaa. Näistä esimerkkinä muun muassa tämä alueellisen valvonnan malli, joka heillä on hyvinkin käytössä, ja itse asiassa se on nyt Ruotsissakin käytössä, niin että siinä mielessä kaikki tehokkaat toimet kannattaa käyttää.

Mitä sitten tulee maahanmuuttopolitiikkaan, niin sitä tämä hallitus on totta tosiaan muuttanut. Sitä on muutettu järkevämmäksi, sitä on muutettu toki tiukemmaksi, mutta ihan aiheesta, ja on niin, että myöskin näyttäisi siltä, että turvapaikanhakijoiden määrät ovat myös laskussa, ja se on tietysti hyvä asia. Se myös tulee näihin hallitusohjelman tavoitteisiin erinomaisen hyvin.

Vuoden alkupuolella eduskuntaan on tulossa muun muassa perheenyhdistäminen, kansalaisuuslain toinen vaihe, pysyvä oleskelulupa — kun tätä nyt edustaja Peltokangas kysyi, että riittääkö hallintovaliokunnalle töitä, niin kyllä riittää.

Mitä sitten tulee kotouttamiseen, niin totean edelleen sen, että kotouttamisen ja kotoutumisen onnistumista ei mitata käytetyllä rahamäärällä vaan sitä mitataan sillä, millä tavoin henkilöt pääsevät kiinni yhteiskunnan rattaisiin eli käytännössä katsoen työhön, mikä meillä on nyt se tavoite, että Suomeen kotoudutaan työllä. Se tarkoittaa silloin sitä, että me autamme alkuvaiheessa muun muassa kielen oppimisessa, mutta sitten täytyy myös omat jalat saada kantamaan. Uskoisin niin, että kun tämä kunnille siirtyy ja kunnille siirtyvät myös työllisyyspalvelut, niin sieltä tulee myöskin kannustin siihen, minkä eteen kunnat tekevät työtä, että myös maahanmuuttajat työllistyvät eivätkä jää sinne kotiin.

Ja sitten toistan edelleen sen, että Kuopion Pelastusopisto ei ole häviämässä mihinkään. Ihmettelen, että me käymme tätä keskustelua jatkuvalla syötöllä, että häviääkö Kuopion Pelastusopisto. Ei häviä, vaan Helsingin Pelastuskoulu ja Kuopion Pelastusopisto, molemmat, kouluttavat tällä hetkellä meille niitä paljon kaivattuja pelastajia, joista koko viime kausi tässä talossa puhuttiin, että meillä on kova pelastajapula ja siihen täytyy puuttua, ja näin hallitus on tehnyt. Mutta totean edelleen sen, että Kuopion Pelastusopisto ei ole häviämässä.

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

Arvoisa puhemies! Minulla riittäisi puhetta vielä toisetkin viisi minuuttia, mutta en käytä tässä nyt enempää aikaa. Totean vain tähän loppuun, että kun kysyttiin, että onko pohjalaisia juuria, kun on pohjalaiset otteet, niin ei ole: on karjalaiset juuret. [Hannu Hoskonen: Hyvä! — Juho Eerola: On sekin hyvä, tietää, miten rajalla toimitaan!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Sitten siirrymme puhujalistalle. — Edustaja Kaunistola, olkaa hyvä.

17.05 Mari Kaunistola kok: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Otsikoissa pyörii jatkuvasti toinen toistaan surullisempia tapauksia, kun lasten ja nuorten ongelmat kumuloituvat erilaisiksi välikohtauksiksi. Nuorten keskuudessa ja sen myötä kouluissa läsnä oleva väkivalta, kiusaaminen ja päihteiden käyttö ovat ongelmia, joihin meidän on kiinnitettävä huomiota ja laitettava resursseja. Olenkin erityisen iloinen siitä, että budjetissa poliisin 11 miljoonan euron lisärahoituksesta ensi vuodelle peräti tuo kaksi miljoonaa suunnataan koulupoliisitoimintaan. Koulupoliisitoiminnalla kohdistetaan resursseja nimenomaan lasten ja nuorten parissa tehtävään työhön. Lisäksi katujengi- ja nuorisorikollisuuden torjuntaan osoitetaan viiden miljoonan euron lisäystä aikaisemman nuorten rikollisuuden torjuntaan myönnetyn viiden miljoonan euron pysyvän lisäyksen päälle. Ensi vuonna poliisilla on siis käytettävissään peräti kymmenen miljoonaa euroa katujengi- ja nuorisorikollisuuden kasvuun puuttumiseksi. On tärkeää huolehtia siitä, että rahoitus jakaantuu koko Suomen poliisin käyttöön. Lisärahoitukset sekä nuorisorikollisuuden torjuntaan että etenkin koulupoliisitoimintaan osoittavat hallituksen halukkuutta panostaa paitsi sisäiseen turvallisuuteen myös aiempaa voimakkaammin koulujen ja koululaisten turvallisuuteen, eli lasten ja nuorten turvallisuuteen. Viranomaisyhteistyön palauttaminen jälleen kasvulliseksi ja näkyväksi on erittäin tärkeää. Siinä myös poliisilla turvallisuusviranomaisena nuorten arjessa on erityisen toimiva rooli.

Arvoisa puhemies! Rahaa kohdentuu myös talousrikostorjunnan tehostamiseen 3,5 miljoonan euron verran. Myöskin lähisuhdeväkivallan sovittelusta pääsääntöisesti luopumisen vuoksi poliisin määrärahoihin lisätään pysyvästi noin 600 000 euroa.

Arvoisa puhemies! Koulutuksen näkökulmasta meidän tulee varmistua, että meillä on laadukas ja houkutteleva turvallisuusalan koulutus Suomessa niin poliisin, pelastajien kuin hätäkeskuskoulutuksen, päivystäjäkoulutuksen sekä rajavartiokoulutuksen osalta. Hyvistä hakijoista meillä saa aina olla pulaa, koska ne parhaat ihmiset tietysti turvallisuusalalle halutaan tulevaisuudessakin töihin. Tärkeää on kuitenkin, että myös koulutuksessa voitaisiin etsiä uudenlaisia yhteistyön muotoja eri toimijoiden välillä, nimittäin seinät eivät kouluta ketään. Siksi erilaisia pilotteja yhteistyössä esimerkiksi Pelastusopiston alla voidaan varmasti pohtia tulevaisuudessa.

Vielä muutama sana Rajavartiolaitoksen toiminnasta. Myös Rajavartiolaitoksen suorituskyyyn panostetaan budjetissa lisäämällä noin kuusi miljoonaa euroa. Lisäyksillä vastataan toimintaympäristön muutoksiin, ja ne kohdennetaan erityisesti välttämättömiin, kii-reellisiin materiaalihankintoihin ja kenttäresurssiin. Myöskin materiaaleissa on huomioitava, että huolehditaan itärajan valvonnan painopisteistä ja siitä, että itärajalla oleva kalusto on määrällisesti ja laadullisesti riittävällä tasolla rajaturvallisuuden kohdistuviin uhkiin nähden. Lisäksi osoitetuilla lisäeuroilla vahvistetaan Rajavartiolaitoksen kyberturvallisuutta.

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

Arvoisa puhemies! Nämä kaikki panostukset ovat erittäin tärkeitä. Näin muodoin voimme huolehtia tulevaisuudessakin sisäisen turvallisuuden osa-alueesta. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

17.10 Juha Hänninen kok: Arvoisa herra puhemies! Turvallisuus on yksi kansakunnan tärkeimmistä kulmakivistä. Tämä hallitus on osoittanut, että se ymmärtää turvallisuuden merkityksen ja toimii päättäväisesti sen varmistamiseksi. Sisäministeriön hallinnonalalle osoitettu budjetti vahvistaa erityisesti poliisin, Rajavartiolaitoksen ja pelastustoimen toimintakykyä. Poliisien määrää kasvatetaan hallitusohjelman mukaisesti. Tavoite 8 000:sta poliisista on nyt lähellä toteutua. Tämä ei ole vain numeroiden juhlaa vaan osoitus siitä, että arjen turvallisuus ja rikollisuuden torjunta ovat etusijalla. Vuonna 2025 poliisin käytössä on kymmenen miljoonaa euroa enemmän määrärahaa katujengirikollisuuden ja nuorisorikollisuuden torjuntaan. Tämä on selkeä viesti siitä, että emme hyväksy rikollisuuden leviämistä kaduillemme.

Arvoisa puhemies! Rajaturvallisuus on olennainen osa kansallista turvallisuuttamme. Vaikka Rajavartiolaitoksen kokonaisrahoitus vähenee muun muassa raja-aidan rakentamisen päättymisen vuoksi, operatiiviset voimat säilyvät ennallaan. Lisäksi kriittisiin hankintoihin, kuten valvontajärjestelmiin ja kyberturvallisuuteen, on kohdistettu lisärahoitusta. Näin varmistamme, että rajamme ovat turvassa myös tulevaisuudessa.

Pelastustoimen resurssien kasvu näkyy konkreettisesti. Pelastusopiston tutkintojen ja valmistuvien pelastajien määrää lisätään, mikä vahvistaa valmiuttamme vastata hätätilanteissa. Tämä on erityisen tärkeää, kun hyvinvointialueet kantavat vastuuta pelastustoimen järjestämisestä.

Arvoisa puhemies! Olemme turvallisuuden saralla tehneet vastuullisia päätöksiä. On tärkeää huomata, että säästöt eivät kohdistu poliisin tai Rajavartioston kenttätöihin vaan hallinnollisiin menoihin. Tämä linja takaa, että suojelupoliisi ja muut turvallisuusviranomaiset voivat jatkaa kriittistä työtään häiriöttä.

Talousarvio osoittaa, että turvallisuuden eteen tehdyt panostukset ovat pitkäjänteisiä ja vaikuttavia. Tämä on investointi, joka ei tuo vain vakautta tähän päivään vaan turvaa myös tulevaisuudelle. Suomi on turvallinen maa, ja tämän hallituksen budjetilla varmistamme, että se myös pysyy turvallisena. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitala, olkaa hyvä.

17.13 Juha Viitala sd: Arvoisa puhemies! Maamme sisäinen turvallisuus ja sen vaaliminen ovat asioita, joista olemme varmasti hyvin pitkälti samaa mieltä tässä salissa. Voimme kaikki olla samaa mieltä siitä, että sisäisen turvallisuuden viranomaisten, kuten poliisin, pelastustoimen, Häätäkeskuslaitoksen, Rajavartiolaitoksen ja Tullin resursseista ja toimintaedellytyksistä on huolehdittava.

On kuitenkin tärkeää muistaa myös laaja näkökulma turvallisuudesta. Eheä, toimiva ja turvallinen yhteiskunta vaatii myös laajemmin toimivia julkisia palveluita, koulutusjärjestelmää ja sosiaaliturvaa sekä luottamusta toisiin ihmisiin ja järjestelmien toimivuuteen. Kaikki tämä tukee myös turvallisuusviranomaisten työtä, eli kyse on kokonaisturvallisuusajattelusta. Tämän takia hallituksen kovat leikkaukset sosiaaliturvaan ja palveluihin ovat huolestuttavia myös sisäisen turvallisuuden ja erityisesti yhteiskuntamme eheyden kannal-

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

ta. Köyhyys, huono-osaisuus ja syrjäytyminen tutkitusti lisäävät rikollisuutta ja voivat pahimmillaan edistää myös ihmisten radikalisoitumista.

Sisäministeriön alalla löytyy tosin myös kannatettavia asioita hallitukselta. On hyvä, että hallitus jatkaa Marinin hallituksen työtä poliisien määrän lisäämiseksi. Jaamme yhteisen tavoitteen poliisien määrän lisäämisestä 8 000 poliisiin tasolle. On tärkeää, että turvallisuusviranomaisille kohdistetaan muita hallinnonaloja pienemmät tuottavuus- ja tehokkuustavoitteet, sillä ne aiheuttavat helposti haasteita viranomaisten toimintakustannusten kasvaessa.

Kannan kuitenkin syvää huolta hallituksen päätöksistä leikata merkittävästi kotoutumisen edistämisen palveluiden rahoitusta. Leikkausten todelliset vaikutukset näkyvät vasta pidemmällä aikavälillä, jolloin ne voivat käydä yhteiskunnalle monin verroin kalliimmiksi. Vuoden 2025 alusta kotoutumisen edistämisen päävastuu siirtyy kunnille kotouttamislainsäädännön uudistuessa, ja juuri tässä murrosvaiheessa hallitus on päättänyt kohdistaa kotoutumisen edistämiseen huomattavia lisäsäästöjä. Pohdinkin, tulisiko miettiä ajankohdita näille säästöille uudella tavalla, kun tämä muutos on tulossa. On kestävämpiä, jos kunnilla ei ole riittäviä resursseja tarjota tehokkaita ja vaikuttavia kotoutumispalveluita. Leikkaukset eivät vain heikennä maahanmuuttajien mahdollisuuksia integroitua yhteiskuntaan, vaan ne myös vaikeuttavat heidän työllistymistään ja osallistumistaan yhteiskuntaamme. Tämä on vastuutonta politiikkaa, joka heikentää paitsi maahanmuuttajien tulevaisuutta myös koko yhteiskunnan hyvinvointia.

Hallitus ei ole tarjonnut merkittäviä uudistuksia, joilla kotoutumispalveluita kehitettäisiin leikkauksien rinnalla. Tehokkaat ja vaikuttavat kotoutumispalvelut ovat investointi tulevaisuuteen. Onnistunut kotoutuminen tukee maahanmuuttajien työllistymistä, vahvistaa heidän kielitaitoaan, lujittaa heidän yhteiskunnallista osallisuuttaan. Maahanmuuttajien tehokas ja onnistunut kotoutuminen edistää myös sisäistä turvallisuutta ja yhteiskuntamme eheyttä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkonen, olkaa hyvä.

17.17 Petri Honkonen kesk: Arvoisa herra Puhemies! Tässä olemme käyneet hyvää keskustelua sisäisestä turvallisuudesta, joka kieltämättä tässä maailmanajassa on yhä keskeisempää. Kuten tuossa debatissakin, kiitän vielä hallitusta monista hyvistä toimenpiteistä.

Nythän on niin, että meillä tässä turvallisuuskeskustelussa keskitytään voimakkaasti Puolustusvoimiin ja sotilaalliseen maanpuolustukseen. Se on aivan välttämätöntä ja on oikein, että niin edellinen kuin nykyinenkin hallitus on voimakkaasti panostanut Puolustusvoimien määrärahoihin ja Suomen maanpuolustukseen sitä kautta.

Kuten vuosi sitten huomasimme, kun itärajalla alkoi tapahtumaan — alkoi näkyä outo ilmiö: sieltä työnnettiin Suomen puolelle henkilöitä, joita oli myöskin sitten erehdytetty sitä kautta Suomeen saapumaan — niin siellä olivat ensimmäisenä näitä henkilöitä vastassa Rajavartiolaitos ja poliisi. Haluan tällä sanoa sitä, että meidän ei tule unohtaa sisäisen turvallisuuden viranomaisten resurssitarpeita, kun puhutaan maanpuolustuksesta ja turvallisuudesta. En tietenkään halua asettaa vastakkain sotilaallista maanpuolustusta ja sisäistä turvallisuutta, vaan ne kulkevat käsi kädessä, ja haluaisin, että näistä puhuttaisiin yhä enemmän yhdessä, ei pelkästään erikseen. Se ovat aivan välttämätöntä nyt, kun näihin turvallisuussuhkiin suomalainen yhteiskunta vastaa.

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

Kuten tuossa debatissa totesin, keskustan osalta olemme kantaneet huolta tästä suojelupoliisin määrärahatarpeesta, ja olemme itse omassa vaihtoehtobudjetissamme esittäneetkin kymmenen miljoonan euron lisäystä suojelupoliisin suorituskyvyn vahvistamiseen.

Mitä sitten tulee Rajavartiolaitokseen, siinä olemme esittäneet myös samankaltaista lisäystä. Olisi äärimmäisen tärkeää, että voisimme näissä samaan tapaan kuin Puolustusvoimienkin osalta päästä parempaan kehitykseen. Tämä vaatii varmasti puoluerajat ylittävää näkemystä ja sopua tästä asiasta pitemmällä aikavälillä.

Mitä tulee sitten tähän maahanmuuttoon ja kotouttamiseen, niin hallitus on nyt esitellyt tässä ihan viime viikkoina kotouttamiseen liittyviä muutoksia, joissa on se huono puoli, että ne siirtävät kotouttamisen rahoitusvastuuta kunnille ja ne siirtävät turvapaikanhakijoihin liittyviä kustannuksia yhä enemmän kuntien vastuulle. Eli kuntien rahoitusvastuuta lisätään ja samalla kunnilta, toisin kuin hallitusohjelmaan on kirjattu, ei toiselta puolelta vähennetä niitä tehtäviä. Eli toisin sanoen kuntalaiset maksavat sitten kunnallisverotuksensa nämä muutokset. Näitä emme voi kannattaa.

Mitä sitten tulee tähän työperäiseen maahanmuuttoon, niin kuten totesin tuossa aiemmin, olemme keskustan osalta kannattaneet valtaosaa näistä hallituksen esittelemistä maahanmuuttopolitiikkaan liittyvistä tiukennuksista lukuun ottamatta sitten tähän työperäiseen maahanmuuttoon kohdistuvaa hankaloittamista ja niitä tiukennuksia. Nythän on valtiovarainministeriökin arvioinut, että me tarvittaisiin paljon työperäistä nettomaahanmuuttoa, jotta kestävyysvaje pystytään pitkällä aikavälillä torjumaan ja meillä elinkeinoelämä pärjää ja pystyy edelleenkin kasvamaan.

Me olemme keskustan budjettivastalauseen lausumaehdotuksessa 18 esittäneet, että hallitus tarttuisi nyt Suomessakin tähän Kanadan ja Australian mallia mukailevaan maahanmuuton pisteytysjärjestelmään, joka olisi yksi avain tämän erittäin tarpeellisen, osaavan työvoiman saamiseksi Suomeen. Toinen, jota olemme esittäneet, on se, että me siirtyisimme tästä työperäisen maahanmuuton tarveharkinnasta kokonaan pois, luopuisimme siitä, ja siirtyisimme yrityskohtaiseen tarveharkintaan, jossa yritys itse paikallisesti arvioi sitä, tarvitseeko se ulkomailta työvoimaa. Tämä vastaisi niitä modernin kansantalouden ja modernin ajan vaatimuksia ja odotuksia, joita hyvinkin nopeasti ilmenevillä työvoimatarpeilla suomalaisilla yrityksillä on. Toivoisinkin, että hallitus tähän nyt tarttuisi ja kääntäisi suuntaa tässä mielestäni väärässä ja keskustan mielestä väärässä työperäisen maahanmuuton vähentämispolitiikassaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kontula, olkaa hyvä.

17.22 Anna Kontula vas: Arvoisa puhemies! Tässä keskustelussa viimeisen puolentoista tunnin aikana on useampaan kertaan korostettu sitä, että lisäpanostukset tälle hallinnonalalle ovat arvokysymys — ei siis tosiasioihin tai loogiseen päättelyyn perustuva välttämättömyys tai paras mahdollisista vaihtoehdoista, vaan arvokysymys, siis ideologinen valinta. Kyllä se vaan minusta on todella huolestuttavaa, kun nimenomaan tällä sektorilla lisäpanostukset arvioidaan ideologisten valintojen kautta arvoina eikä välineinä, joita niiden pitäisi edustaa.

Minä puhun nyt matalan luottamuksen yhteiskunnasta. Silloin kun yhteiskuntaa militarisoidaan vahvasti, kun väkivaltamonopolia vahvistetaan, samaan aikaan sosiaalisia turva-verkkoja heikennetään ja käynnistyy tällainen yleinen asehehkuttelu, jolla ei ole enää mitään tekemistä rationaalisten lähtökohtien kanssa vaan joka nimenomaan siirtyy tänne ar-

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

vopuolelle. Silloin syntyy kierre, jolla yhteiskuntaan tuotetaan matalan luottamuksen tendenssi. Se tarkoittaa yhteiskuntaa, joka vie huomattavasti sekä yksilöiden että yhteisön resursseja keskinäiseen vahtimiseen, varmisteluun ja suojautumiseen. Se lisää sosiaalista epävakautta, ja se murentaa hallinnon legitimitettä. Ja nämä ovat siis seurauksia hyvässä tilanteessa, silloin kun kehitys pysyy vielä hallinnassa.

Suomi on ollut kansainvälisesti tunnettu siitä, että me ollaan korkean luottamuksen maa, ja tästä on ollut meille valtavia hyötyjä. Yhtenä hyötynä mainitsen esimerkiksi sen, että meillä edelleen kansanedustajat pääsääntöisesti kulkevat työmatkansa ilman turvamiehiä. Korkeasta luottamuksesta on aivan suoraa säästöä rahassa ja ajassa sekä yksilöille, yrityksille, yhdistyksille että valtionhallinnolle. Se myös tuottaa sosiaalista koheesiota, josta Suomessa useasti puhutaan suomalaisuuden käsitteen alla. Se on myös erittäin tärkeä, joidenkin tutkimusten mukaan kaikkein tärkein, kansainvälisten yritysten investointeja Suomeen vetävä yksittäinen tekijä — korkea luottamus ja sen tuottama vakaus.

Eli se, että me olemme olleet korkean luottamuksen maa ja olemme sitä edelleen, on jotain, minkä suojelemiseen on monia aivan rationaalisia syitä. Mutta niin kuin joskus josain vaalisloganissa taidettiin sanoakin: sitä saa, mitä tilaa. Eli silloin, jos tämä kehitys tietoisesti romutetaan ja käännetään sen suunta toisinpäin, me päädytään siihen matalan yhteiskunnan maailmaan, ja koko se asenneilmapiiri, jota täällä on nyt fiilistely viimeiset puolitoista tuntia, on nimenomaan osa sitä kehitystä, ja siitä minä olen kyllä kovasti huolissani, kun minun pitäisi vielä tässä maassa nelisenkymmentä vuotta asua.

Kun se matalan luottamuksen yhteiskunnan kierre pääsee käynnistymään, niin sitä on historiallisen tiedon valossa hyvin vaikea pysäyttää, koska aina kun lisätään aseita, lisätään kontrollia, lisätään erilaisia voima- ja voimankäyttöoikeuksiin perustuvia turvatoimia, tuotetaan yhteiskuntaan myös sellaisia mekanismeja, jotka pakottavat jälleen lisäämään näitä samoja mekanismeja. Me myös historiallisesti tiedetään, että on olemassa sekin pelko, että tämä kehitys karkaa käsistä ja ei enää puhuta matalan luottamuksen yhteiskunnasta vaan puhutaan erilaisista orwellilaisista dystopioista, joissa tilanne on mennyt kontrollin ulkopuolelle.

Jos meidän turvallisuusajatteluamme johtaisi järki eivätkä arvot, niin silloin me keskittyisimme ensisijaisesti ekokatastrofiin, me sijoittaisimme rahaa ensiaputaitoihin, tulvasuojelutaitoihin, metsäpalojen sammutustaitoihin, niihin turvallisuusriskeihin, joiden me tiedämme varmasti olevan aivan kulman takana tai jo täällä tänään.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Keskustelulle tässä vaiheessa varattu aika on nyt lähestymässä loppuaan. Kysyn: haluaako ministeri vielä käyttää kahden minuutin puheenvuoron? — Olkaa hyvä.

17.27 Sisäministeri Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mielelläni, jäi jokuseen asiaan tuossa vielä vastaamatta.

Ensinnä totean tästä, mistä moni edustaja kysyi, supon rahoituksesta, että selvää on se, kuten totesin, että hallitus tulee pitämään huolta siitä, että meidän turvallisuusviranomaiset pystyvät tekemään ydintehtävänsä myös jatkossa.

Samoin täällä kysyttiin harmaan talouden torjunnasta. Siihen on itse asiassa juuri esitetty kolme ja puoli miljoonaa euroa poliisin toimintamomentille. Ja jos ajatellaan harmaan talouden torjuntaa, niin myöskin poliisilla on tässä erinomaisen suuri rooli.

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

Sitten täällä oli puhetta myös siitä, että kun tarvitaan poliisien määrän nostoa, niin yhtä tärkeää on se, että heillä on olemassa tarvittavat toimivaltuudet ja että tieto vaihtuu eri viranomaisten välillä. Näin se on, näitä hankkeita on tälläkin hetkellä sisäministeriössä meillä molemmista, muun muassa rikostiedusteluhanke ja samoin sitten tiedonvaihtohanke. Ja näin on, että pelkillä miehillä ei pärjätä, vaan tässä kohtaa tulee myöskin katsoa turvallisuusympäristöä eli sitä, onko meillä siellä sellaisia aukkoja, joita täytyy toimivaltuuksien osalta paikata, ja tätä työtä tehdään.

Sitten haluan, arvoisa puhemies, ottaa puheeksi tämän EU-komission tiedonannon, jonka viime viikolla saimme. Se oli sikäli merkittävä... Se on aika paljolti keskittynyt tähän raha-asiaan: siinä siis komissio jakoi 170 miljoonaa, mistä Suomen osuus oli 50 miljoonaa. Mutta vielä tärkeämpi osio tuossa tiedonannossa — tai en voi sanoa, että tärkeämpi, mutta äärimmäisen tärkeä osio tuossa tiedonannossa — liittyi siihen, että nyt Euroopan komissio tunnustaa ja tunnistaa sen, että Venäjän ja Valko-Venäjän rajavaltiot... Komissio katsoo, että me voimme puolustautua tällaiselta siirtolaisaseelta näillä toimivaltuuksilla, lailla, jonka Suomi viime kesänä tässä salissa viiden kuudesosan enemmistöllä hyväksyi. Ja tämä on äärimmäisen merkittävä asia, että viimein suunta on kääntynyt siihen suuntaan, että myös Euroopan unionin tasolla tämä ilmiö ja siihen vastaamiseen tarvittavat toimivaltuudet tunnustetaan.

Talman Jussi Halla-aho: Tack. — Debatten och behandlingen av ärendet avbryts och fortsätter senare i detta plenum.

Riksdagen avbröt den allmänna debatten om huvudtiteln och behandlingen av ärendet klockan 17.30.

Riksdagen fortsatte den allmänna debatten om huvudtiteln klockan 0.59.

Talman Jussi Halla-aho: Nu fortsätter behandlingen av huvudtitel 26 gällande inrikesministeriet som avbröts tidigare under detta plenum. — Ledamot Eerola borta, ledamot Nikkanen borta, ledamot Lindén borta, ledamot Löfström borta, ledamot Rasinkangas borta, ledamot Kettunen borta, ledamot Strandman borta, ledamot Hoskonen borta. — Ledamot Joona Räsänen.

1.00 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Tässä vielä kun keskustellaan sisäministeriön pääluokasta, niin kuten tuossa debattikeskustelussa jo totesin, monelta osin ne tavoitteet, joita hallituksella on sisäisen turvallisuuden osalta, ovat varsin kannatettavia ja toivon, että niissä edistytään. Niihin liittyy olennaisesti tavoite poliisin henkilöstövuosimäärän nostamisesta lähemmäksi meidän pohjoismaista tasoamme, ja tämä hallitushan on asettanut tämän tavoitteen tästä 8 000:sta poliisimiehestä tai -naisesta siellä poliisivoimissa. Toisaalta hallitus on tehnyt ihan järkeviä muutoksia tässä täydentävässä talousarvioesityksessään, jonka hallitus antoi tässä myöhemmin syksyllä ja jolla paikattiin nimenomaan sitä vajetta, joka liittyy esimerkiksi muiden turvallisuusviranomaisten resursointiin.

Mutta uusin tässä nyt sen huolen, joka minulla on jo aiemmin ollut, eli kun katson näitä määrärahalisäyksiä, joita hallitus tekee esimerkiksi täällä poliisin osalta, jolla on siis ensi

Underpunkt i budgeten PR 136/2024 rd

vuonna suurin piirtein kaksi prosenttia suurempi määräraha kuin tänä vuonna, ja kun ottaa huomioon sen, että valtiovarainministeriö on arvioinut, että pelkästään palkkakustannukset kasvavat sen noin viisi prosenttia, niin kun nämä ynnää yhteen, on vaikea päätyä siihen johtopäätökseen, että näillä määrärahoilla poliisilla olisi ainakaan hirveästi varaa rekrytoida lisää henkilöitä. Tämähän on käynyt ilmi myös näissä poliisin asiantuntijalausunnoissa, joita he ovat budjettikäsittelyn aikana antaneet.

Toinen huoleni liittyy Rajavartiolaitoksen tilanteeseen. On hienoa, että hallitus siellä näitä panostuksia varsinkin tämän vaikea itärajan tilanteen osalta on tehnyt, mutta edelleen Rajavartiolaitoksenkin perusrahoituksessa on se sama ongelma, josta jo viime syksynä budjettikäsittelyn yhteydessä keskustelimme, eli kun me menemme kehyskaudella sinne loppua kohden, niin alamme huomaamaan, että vaje alkaa kasvamaan, ja Rajavartiolaitoskin on ilmoittanut näissä omissa asiantuntijalausunnoissaan, että henkilöstön vähentämistarve tulee eteen jo vuodesta 26 eteenpäin.

Ja kun kuitenkin ajattelen, että sekä tämän poliisin osalta että myös Rajavartiolaitoksen osalta tässä salissa vallitsee kohtuullisen suuri yksituumaisuus siitä, että huolehditaan näiden turvallisuusviranomaisten resursseista, niin toivoisin, että näihin epäkohtiin hallitus myös nyt sitten tulevana keväänä jälleen kehysriihessään puuttuu, niin kuin itse asiassa pääministeri Orpo jo lupasi viime vuoden budjettikäsittelyn yhteydessä, että tarvittavat määrärahat kyllä näille turvallisuusviranomaisille löytyvät. Toivon todella, että tästä lupauksesta pidetään kiinni. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Malm, olkaa hyvä.

1.03 Niina Malm sd: Kiitos, arvoisa puhemies! Tästä edellä olleesta puheenvuorosta, jonka edustaja Räsänen piti, tuli mieleeni vielä liittyen tähän poliisin ja Rajavartiolaitoksen problematiikkaan se, että esimerkiksi meillä Etelä-Karjalassa Imatra—Lappeenranta-sektorilla ollaan nyt kokeiltu sellaista työparimenetelmää, jossa on yksi poliisi ja yksi rajavartija. Ja kun näitä uusia tapoja toimia ja uusia tapoja tehdä viranomaisyhteistyötä kokeillaan varmasti Suomessa muuallakin kuin vain meillä, niin sitä suuremmalla syyllä myös tämän rahoituksen kokonaisvaikutuksen huomioiminen olisi erityisen tärkeää, jotta ne tulevat koulutettavat poliisit ja myös ne tulevat rajavartijat voisivat työllistyä ja myöskin työskennellä siellä, missä tarvetta on.

Enkä voi olla lisäämättä tässä kohdassa sitä, että kun meillä itäisessä Suomessa nyt on näitä tänäkin iltana monesta kulmasta tuotuja leikkauksia, jotka meihin ovat kohdistuneet, niin kun me kaikin keinoin yritämme toimia siten, että meillä siellä turvallista olisi niin sisäisesti kuin ulkoisesti, niin toivoisin myös hallitukselta tähän kannusteita.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen avbröt behandlingen av huvudtiteln.